

ARBETARMAKT

OBEROENDE RÅDSSOCIALISTISK TIDNING

NR 5/72 ARG 1 PRIS 1:-

INTE BARA STREJK

Vi har vant oss vid att betrakta de "vilda" strejkerna, fabriksokkupationerna och övriga militanta arbetaraktioner som ett tecken på att klasskampen skärps och att arbetarklassens medvetenhet om det rådande förtrycket ökat. Och det är väl inget fel i det, under förutsättning att vi då inte bortser från den kamp som dagligen fortgår ute på våra arbetsplatser. Den kampen förblir ofta odokumenterad. Men också denna kamp har klasskampen inom sig och visar hur klasskampen fortgår jämt och ständigt. Sabotage, sittstrejker, maskning, "regelrytteri" - alla kampformerna vittnar de om arbetarklassens spontana och ofta starkt känsloladdade hat mot arbetsköparväldets utsugning.

Vi upplever en dokumentation om denna kamp som ytterst viktig. Dels för att söka kanalisera den till allt kvalitativt högre kampformer, dels för att lära känna själva de motiv och krafter som styr arbetarklassens kamp för sin egen befrielse.

Se sidan 8

(S) & VPK -vår "arbetarregering"?

Nödvändigheten att tillbakavisa varje reformistiskt utkast till arbetarklassens frigörelse och socialismens förverkligande, framstår mot bakgrund av att både sossarna och VPK nyligen hållit sina kongresser som speciellt viktig.

Båda kongresserna blev - som väntat - ett fyrverkeri i reformism och fraseradikalism.

Samtidigt med de båda kongresserna rasade klasskampen intensivt som aldrig förr utanför: "vilda" strejker, kamp för rätten till arbete, kamp för högre och försörjningsmöjlig lön. I detta skenet framstod sossarnas paroll "Solidaritet för trygghet" som alldeles särskilt töntig och blek.

Inte heller VPK har på någon punkt förrändrat sin grundläggande reformistiska grundinställning. Också i fortsättning lovade man agera stöttepelare åt sossarnas alltmer vacklande politik.

Vare sig VPK eller - i all synnerhet - SAP utgör något alternativ för samhällets grundläggande förändring till ett socialistiskt samhälle. Både sossarna och VPK agerar stödtrupp åt monopolkapitalet.

Se sidan 2

ENGELSKA HAMNSTREJKEN - en analys och sammanfattning

"-Det är det här det handlar om. Jag är gammal nu, 60 år. Jag har jobbat hela mitt liv åt lord Vestey, precis som min far och hans far före honom. Under tiden har Vestey tjänat 200 miljoner pund. Vad har jag tjänat?

Jag har inte ett dugg mer idag än när jag började hos honom. Bara en taskig rygg och reumatism. Och nu håller jag på att förlora jobbet. Det är det saken gäller."

Den engelska hamnarbetarstrejken (utförligt dokumenterad i förra numret av ARBETARMAKT) gällde kampen för rätten till arbete. Under en femårsperiod hade en tredjedel av jobben rationaliserats bort och ytterligare rationaliseringar av ungefär 90% av jobben är att vänta.

Men hamnarnas kamp var också i lika hög grad en kamp mot en arbetarfientlig högerregering och dess arbetarfientliga arbetsmarknads- och klasslagar.

Hamnarbetarnas kamp förräddes av fackpamparna i brittiska LO och hamnarbetarna fick nöja sig med att ha tillkämpat sig eftergifter från arbetsköparna.

Men erfarenheten från hamnarbetarstrejken i somras står kvar: arbetarklassens kamp kräver att man genom självständig revolutionärt organiserad kamp ställer socialismen på dagordningen. Hamnarbetarstrejken innehöll viktiga element av denna kamp.

På sidan 6 gör vi en analys av kampen.

KLASSKAMPEN SKÄRPS....

STREJK

TROLLHÄTTAN TRANÅS och bildandet av ARBETAR- SOLIDARITET

samt ARBETARKAMPEN I BELGIEN

se sidorna 3-5

ledare:

(S) & VPK - VÅR "ARBETARREGERING"?

FÖR ATT KUNNA FÖRSTÅ SAP IDAG: DEN SOCIALDEMOKRATISKA IDEOLOGIN, LO-BYRÅKRATIN OCH FACKFÖRENINGSPOLITIKEN, INSTÄLLER SIG GENAST BEHOVET AV EN INGÅENDE ANALYS AV STATENS UPPGIFTER OCH ÅTAGANDEN I ETT KAPITALISTISKT SAMHÄLLE. EN SÅDAN ANALYS GER VID HANDEN, ATT STATENS KARAKTÄR ÄR BESTÄMD AV SAMHÄLLELIGA, DVS KAPITALISTISKA, PRODUKTIONSFÖRHÅLLANDEN.

Den 1 oktober inledde SAP sin 25:e kongress. Den in- föll när partiet hamnat i en återvändsgränd. En åter- vändsgränd som det söker ta sig ur genom att mobilise- ra hela arsenalen av hycklande frasradikalism och "internationell solidaritet".

När detta krives håller VPK sin 23:e kongress. Den hålls sedan vänsterkrafterna inom SAP fått lämna sin kongress med svansen mellan benen. Av allt att döma söker nu VPK att bygga upp en image av det "självkla- ra vänsteralternativet" 1)

SAP är ett regeringsparti i ett kapitalistiskt land. Som sådant har man tagit till sin uppoift att förvalta den kapitalistiska statsapparaten - att garantera kapi- talismens fortbestånd. Men, partiet har dubbla lojali- teter: dels mot monopolkapitalet, och dels mot sina arbetarväljare.

Så tillvida har SAP sin historiska begränsning, då det i en fördjupad kris inte förmår överbrygga mot- sättningsarna mellan monopolkapitalet och arbetarklas- sen.

SAP:s uppgift idag, att tillsammans med sina osvik- liga följeslagare i VPK förvalta monopolkapitalet, har inte korrigerat dess reformistiska grundinställ- ning. Snarare utgör den en konsekvent förlängning av den reformistiska ideologin. En ideologi som också VPK tar i försvar när man gång efter annan försäkrar sin väljarkår att "man störtar inte en arbetarregering". SAP, den socialdemokratiska ideologin och LO-byråkra- tin har nu under den begynnande krisen hamnat i en återvändsgränd.

Den förtroendeklyfta mellan "ledningen" och "gräs- rötterna" som blivit följden härav, kommer helt säkert vidgas i takt med att krisen fördjupas. Kräfterna för SAP har redan påbörjats, liksom uppluckringen (SSU radikaliserar, polariseringen mellan vänster- och högerflygel, osv) inom partiet.

VPK å sin sida ställs inför allt svårare problem att kunna överbrygga de rent ideologiska motsättningsarna inom partiet.

Under Norrskens flammans flagg samlas de för var dag allt fåtaligare Moskvabulvanerna, under Jörn Svenssons och Göran Thebörns lilla vimpel samlas de "revolutio- närt" orienterade intellektuella som i ett desperat försök att sudda ut sitt förflutna söker "pányttfödel- se" i arbetarklassens svett och under particalentralens standar vandrar de som redan fått en säker plats kring byråkrats köttgrytor, och som bäst arbetar med att efter bästa förmåga ("utan att stöta sig med någon") söka jämka "vänsterns" och sitt eget - "centerns" - ut- kast till det nytt partiprogram. Just den debatt som föregått kongressen har påvisat dessa ideologiska mot- sättningsarna.

Resultatet av SAP:s kongress är till och med för ett reformistiskt parti i möraste laget. Ett otal motio-

ner, som inte skulle förändrat samhällets utseende i någon betydelsefull utsträckning (vare sig enskilt el- ler tillhopa) avslöas. Inte ens "en fördjupad företags- demokrati" maktade man med. De småradikala krafterna i SAP fick gång efter annan träda tillbaka.

Resultatet av VPK:s kongress vet vi ännu inte inne- hållet i, men vi har våra förningar. Viljan att för- ståtliga det mesta (allt från läkemedelsindustrin till byggnadsämnesindustrin), som inte på något sätt skulle förändra helhetsintrycket av samhället som ett kapita- listiskt sådant, är påtaqlik. En "fördjupad företags- demokrati" kommer säkerligen också att uttryckas.

Men skulle då detta - om det mot all förmodan och kännedom om VPK och SAP förverkligas - på något grund- läggande sätt förändra arbetarklassens situation som klass och arbetare? NEJ!

STALINISMEN ÄR SIG LIK, ELLE?

Och det är just detta som VPK:s och SAP:s kongress har gemensamt: oviljan, för att inte säga det direkta intresset av för SAP:s del, att inte ta krafttag för att på ett grundläggande sätt förändra arbetarklassens situation, genom socialismens och arbetarmaktens för- verkligande.

Och det är de här frågorna - som VPK och SAP vare sig ställer eller än mindre besvarar - som nu åligger den revolutionära rörelsen att ta upp till behandling. Vi måste helt enkelt arbeta fram ett revolutionärt hand- lingsprogram som tar kamp mot SAP- och VPK-reformismen och som sitt medel att förverkliga socialismen tar varje tillfälle att understödja varje självständig or- ganisering från arbetarklassens sida. Detta ser vi som en absolut nödvändighet för socialismens seger!

APROPÅ SOCIALDEMOKRATI OCH KLASSFÖRRÄDERI

Med anledning av Ernst Wigforss 80-årsdag frågade Sveriges radio om "man kan säga att det socialdemo- kratiska partiet numera var socialistiskt". Wig- forss svarade: "Det kan man inte säga". Urskuldan- de tillä han emellertid: "Det förmenar ingen att vara socialist."

kampen deklasserar!

Uppsala FNL-grupp, en ökad höger-stalinistisk avdel- ning till De Förenade FNL-grupperna (DFFG) och med kontra-revolutionära skrifter som lögnhistoria om det spanska inbördeskriget ("Trotskismen, fronterna och Vietnamrörelsen") på sitt samvete, har internt låtit föreslå ett samgående mellan DFFG och SkfV (Svenska kommittén för Vietnam). Det är samma SkfV som för ba- ra några år sedan framhållde i att föreslå att insam- lade pengar skulle skickas både till Demokratiska Re- publiken Vietnam (DRV), PRR och fascisterna i Saigon- juntan (!). Idag, liksom då, behålls SkfV fullstän- digt av sossarna och folktoppartister.

Att förslaget just kom från Uppsala FNL-grupp förvä- nar väl ingen. Denna grupp har många gånger tidigare visat vad man går för.

Sannerligen säger vi - kampen deklasserar!

tidningen ARBETARMAKT:s göteborgsredaktion

carl grimbergsgatan 33 ö.g. ll tr
413 13 Göteborg

tel: 031/13 47 46

rial insattes prissumman på postgiro 61 55 64 - 2. Använd bifogat inbetalningskort - och ange noga på talongen vad betalningen avser.

Redaktionen svarar inte nödvändigtvis för signe- rat material.

Detta nummer presslagt den 28 oktober 1972.

Förenade Tryckerier AB, Göteborg 1972

OMBUD OCH FÖRSÄLJARE;

Stockholm:

Nisse Carlén, Box 49 035, 100 28 STOCKHOLM 49,
tel: 08/ 31 53 97

Göteborg:

Ingemar Sjö, Carl Grimbergsgatan 33 lltr ö.g.,
413 13 GÖTEBORG, tel: 031/ 13 47 46

Bertil Karlsson, Volrat Thamsgratan 24-412,
412 78 GÖTEBORG, tel: 031/ 16 36 57

Oxelösund:

Tommy Spanier, Frejgatan 8, 613 00 OXELÖSUND,
tel: 0155/ 364 02

Kristianstad:

Jolle Rommel, Östra Boulevarden 30 ö.g.,
291 00 KRISTIANSTAD, tel: 044/ 11 61 08

PROTEST

ARBETARMAKT har fått mottaga en protestskrivelse mot de pågående politiska rättegångarna. Protes- ten som bl a undertecknats av Frihetliga Socia- listers Förbund i Uppsala, menar att yttrandefri- heten och den fria diskussionen är "omistliga hörnpelare i byggnationen av det socialistiska samhället."

VI VET ALLA VAD SOM HÄNDE 20 AUGUSTI 1968- OCH VI SKALL ALDRIG GLÖMMA DET!

I förra numret av ARBETARMAKT publicerade vi en ar- tikel om "Angela Davis och stalinismen". Författaren till det öppna brev till Angela Davis vi publicerade i anslutning till artikeln - Jiri Pelikan - kände vi inte till någonting om, vilket i och för sig kanske är oväsentligt i förhållande till brevets innehåll. En uppmärksam läsare i Malmö har nu hjälp oss med att "identifiera" Pelikan, och vi publicerar nedan vad han hade att berätta.

Samtidigt passar vi på tillfället att göra läsaren uppmärksam på de revolutionära krafter den sk "libe- raliseringen" i Östeuropa visat sig kunna frigöra. Mönstret känns igen från Berlin och Leipzig 1953, Polen och Ungern 1956, samt nu senast Polen 1970- 71, och utgör viktiga element för den revolutionä- ra strategin i Östeuropa.

"JIRI PELIKAN var chef för den tjeckoslovakiska te- levisionen. Han lyckades efter ett sändningsuppehåll på 18 timmar, organisera TV så att underjordiska sänd- ningar kom i gång. Detta sedan TV-huset hade intagits av ryska trupper den 21 augusti 1968. En mycket stor del av kritiken mot en, enligt de ryska ledarnas åsik- ter, alltför frispåkig massmedia riktades mot radio och TV. Detta fick till följd att Jiri Pelikan och Za- denek Hejzlar (chef för radion) avgick i slutet av sep- tember 1968. Att tjeckoslovakisk massmedia brännmärk- tes berodde på att den besvarade den kritik som Tjec- koslovakien fick utstå från de fem ockupationsmakterna. Att besvara denna kritik var nämligen förbjudet. I det politiska spel som föregick ockupationen, hade Pelikan en viss roll. I ett brev som Alexander Dubcek fick från Brezjnev den 19 augusti 1968, begärde Brezjnev att Frantisek Kriegel (ordförande i den s.k. nationel- la fronten), Cestmir Cisar (sekreterare i centralkom- mittén) samt Jiri Pelikan utrensades inför det möte centralkommittén skulle ha i november samma år. Men vad som inträffade sent på kvällen den 20 augusti 1968 vet vi alla....."

"MARXISTISK TENDENS INOM ANARKISTRÖRELSEN"

Så skriver RÖD KALENDER 1973 om vårt organisations- och tidningsarbete.

Vi ska här inte gå in närmare på denna ideologiska "placering" vi fått oss tilldelad, utan bara kort nämna något om kalendern och dess innehåll som vi varmt vill rekommendera (Beställ kalendern från: PartisanFörlaget, Mölndalsvägen 40-42, 412 63 GÖTE- BORG, pg 72 09 93-5, pris c:a 15:-); en sk "väg(kar- ta)" över den svenska vänsterns alla små sekter och utsvävningar (inte med den "traditionella" vänster- höger-skalan utan "stalinism-centrism-trotskism-anar- kism", en skala på vilken vi lämnat anarkismen och med stadiga steg närmar oss trotskism och centrism!), ett imponerande register över svenska och utländska vänstertidningar, detsamma gäller bokförlag och stör- re bokhandlar, samt en till synes "ordinär" almanacka som emellertid innehåller en massa nyttig och viktig information typ FNL:s nationaldag.

Till detta lägger också PartisanFörlaget något så bra (och behövligt?) som en fickadvokat för revolutio- närer!

Trots sina brister och mer eller mindre felaktigt lämnade uppgifter på sina ställen (inte bara om oss och vår verksamhet) vill vi - som sagt - rekommendera kalendern.

Det är bara att hoppas att Bengt E R Johansson (red. för kalendern) bättrar på sina kunskaper och komplet- terar innehållet till 74:ans årgång, som vi verkligen ser fram emot. Vi skall för vår del hjälpa honom på traven genom att snarast insända korrekta uppgifter om oss och vår verksamhet.

Red.

ARBETARMAKT

ARBETARMAKT - nr 5/72

Ansvarig utgivare: Björn Hahnert

I redaktionen för detta nummer: Matts Nilsson,
Ulf Broberg, John Tidblom, Ingemar Sjö och
Håkan Olsson.

Redaktionens adress: ARBETARMAKT, Box 179,
551 02 JÖNKÖPING

PRENUMERATION för 12 nummer/år:

"vanlig" prenumeration	20:-
stödprenumeration	30:-
garantiprenumeration	50:-

Tidningens postgiro: 61 55 64 - 2
(Jönköpings Fria Press/ARBETARMAKT)

För insända manuskript och illustrationer ansva- ras ej.

Vid beställning av äldre nummer eller annat mate-

STÖD ARBETARKLASSENS SJÄLVSTÄNDIGA ORGANISERING I SOCIALISTISKA ARBETSPLATS- OCH STREJKKOMMITTÉER

Den i Sverige "pånyttfödda" arbetarkampen, tagen sig uttryck i *alltmer avancerade arbetarkrav och kampmedel*, har sin förklaring i arbetsköparnas desperata offensiv för att säkra och, om möjligt, öka profiten på *arbetarnas bekostnad*. Resultatet av denna offensiv blir för var dag alltmer skriande uppenbar: massarbetslöshet, förtidspensioneringar, omskolning, beredskapsarbeten, m.m.

Men arbetarklassens svar på den kapitalistiska samhällsordningens förfärliga försök att överleva sig själv har inte uteblivit. Samtidigt som arbetarnas kamp intensifieras och utvecklats till att gälla dräpande

och effektiva slag mot arbetsköparväldet ger oss den "pånyttfödda" arbetarkampen en motiverad förankring om att något nytt är i antågande: KLASSENS SJÄLVSTÄNDIGA ORGANISERING VID SIDAN AV FACKET OCH VARJE RYKRATISERAD ORGANISATIONSSTRUKTUR.

Vitaliteten och den sprängartade utvecklingen i denna kamp strävar objektivt efter att söka UTPLANA VARJE FORM AV AVSKILD MAKT.

Sett mot denna bakgrund måste bildandet av socialistiska arbetsplats- och strejkkommittéer ses som något mycket positivt och FÖRGRIPIKANDE AV DEN PROLETÄRA DEMOKRATIEN: ARBETARKLASSENS SJÄLVSTÄNDIGA ORGANISERING GENOM ARBETARRAD!

I de socialistiska arbetsplats- och strejkkommittéerna ser vi helt enkelt "fröet" och de allmänna grundförutsättningarna för SOCIALISMENS OCH ARBETARRADENS FÖRVERKLIGANDE. Som KLASSENS EGNA ORGAN är de "den äntligen uppbyggda politiska form, under vilken arbetets ekonomiska frigörelse kan förverkligas" (Karl Marx).

Att idag gripa in i och stödja kampen för bildandet och utvecklandet av dessa ARBETARKLASSENS SJÄLVSTÄNDIGA ORGAN måste därför ställas främst på dagordningen. Att stärka klassens enighet, medvetenhet och självförtroende är väsentliga och grundläggande förutsättningar för utgången av denna kamp.

STÖD STRIDSFONDEN (PG. 65 360-0) OCH ARBETARSOLIDARITET

Den "renässans" för den vilda strejken, som druv arbetarstrejken i malmfälten 69-70 markerade inledningen till, har fått sitt organisatoriska uttryck i *Arbetskonferenserna (70-71-72)* och i den nyligen konstituerade organisationen ARBETARSOLIDARITET.

I denna organisation ingår idag alla de strejkkommittéer och militanta arbetargrupper som alltsedan strejken i malmfälten stått i direkt kamp mot arbetsköparna, t ex stuveriarbetarna i Adalen, taktäckarna, elektrikererna, verkstadsarbetarna i Gävle, m fl.

Som sin huvudsakliga målsättning har ARBETARSOLIDARITET att samordna och effektivisera kampen mot arbetsköparna. Som sitt främsta vapen har man den rörliga stridsfonden, som verkar för att solidariskt stödja arbetaraktioner på olika arbetsplatser.

Sin politiska minimiplattform formulerar man på följande sätt:

SOLIDARITETSMÖTE FÖR DE STREJKANDE STRIDSBERGSARBETARNA

(ARBETARRAD: S GÖTEBORGSPEL.)

På måndagskvällen den 9 oktober hölls i Göteborg ett solidaritetssammanträde för de strejkande Stridsberg & Björks-arbetarna i Trollhättan. Mötet, som besöktes av närmare 400 personer, begränsade sig inte till att skissa solidaritetsarbetet med Stridsberg & Björks-arbetarna, utan kom också på ett förhoppningsvis avgörande sätt dra upp riktlinjerna för den kommande arbetarkampen mot kapitalens offensiv och den arbetarsolidaritets som måste till för att kampen skall kunna föras med framgång.

Detta tillsammans med våra intentioner att svara mot arbetarnas ökade medvetenhet, gör att vi upplever det som viktigt att delge läsarna följande mötesrapport, även om den öppna kampen (tagen sig uttryck som "vild" strejk) på Stridsberg & Björk i Trollhättan kanske tillfälligt avblåsts när detta presslägges. Kampen på Stridsberg & Björk har nämligen mycket av den pånyttfödda arbetarkampens innehåll inom sig.

HARRY ISAKSSON: "VI ARBETAR UTIFRÅN EN SOCIALISTISK GRUNDVAL..."

Som arrangör för mötet stod Stridsberg-arbetarnas strejkkommitté, representerad av Leif Karlsson, och ARBETARSOLIDARITET (fd Arbetskonferensen), en organisation som i sitt arbete att samordna kampen mot arbetsköparnas offensiv samlat många strejkkommittéer och andra militanta arbetarorganisationer under bara de allra senaste åren. Representant för ARBETARSOLIDARITET var Harry Isaksson, som också representerade Malmergerts strejkkommitté.

Harry Isaksson, som inledningstalade: "Vi börjar komma till insikt om facket. Facket har gjort sig självt omöjligt då det blivit en del av, integrerat i, den kapitalistiska statsapparaten." Kamrat Isaksson fortsatte: "Jobbarna för nu kampen och

"...på en socialistisk grundval förbättra och förstärka den svenska arbetarklassens kampmöjligheter..." och "verka för en internationell solidaritet med arbetarkampen i världen".

Det framstår för var dag som allt viktigare att stödja detta initiativ, i all synnerhet som den är sprungen ur arbetarklassens ökade medvetenhet om nödvändigheten av en självständig organisation vid sidan av facket. Ett fack som i allt större utsträckning går arbetsköparnas ärenden.

Det faktum att facket idag kan karaktäriseras som en genombyråkratiserad del av den kapitalistiska statsapparaten, innebär emellertid inte att vi ska riva sönder våra medlemsböcker. Vi måste - och ska - bedriva kamp inom facket för att höja medlemmarnas medvetenhet, samtidigt som denna medvetenhet måste ta sig ett konkret uttryck i en arbetarnas organisation utanför facket.

måste hela tiden ha initiativet."...."Man säger oss att vi sätter igång strejker. På det svarar vi: Det sköter kapitalisterna om så djävla bra själva!"

Vad gäller det nybildade ARBETARSOLIDARITETS stridsfond, till stöd för arbetare i direkt kamp mot arbetsköparna, sa kamrat Isaksson: "Vi måste bygga upp fonden och göra den stark.", och fortsatte, med anledning av ARBETARSOLIDARITETS målsättning och framtid: "I vår kamp mot arbetsköparna och det kapitalistiska samhället går vi helt enkelt ut från en socialistisk grundval och insikten om att internationalisera arbetarkampen mot en gemensam fiende: kapitalismen! Vi har redan kommit en bra bit på denna väg - vid ARBETARSOLIDARITETS bildande i Uppsala alldeles nyligen hade vi bl a belgiska kamrater närvarande som berättade om deras kamper-farenheter och lärdomar - men vi har en lång väg kvar."...."Vi blir starkare och starkare, och för vår del uppe i malmfälten står vi vid nästa konflikt inte främmande inför att ockupera gruvorna. Då blir det synd om kapitalisterna!"

Efter kamrat Isaksson informerade Leif Karlsson, representerade Stridsberg-arbetarnas strejkkommitté, mötet om sina arbetskamraters kamp och tecknade också bakgrunden till dagens situation (se vidare bredvidstående artikel).

VIKTIG SKILJELINJE MELLAN NYSTALINISTERNA OCH DEN REVOLUTIONÄRA VÄNSTERN.

Debatten som följde på detta visade i mångt och mycket den nystalinistiska "vänsterns" totala oförståelse och bankrutt inför den svenska arbetarklassens växande insikt om nödvändigheten av en självständig organisation som grund för kampen idag, och det självständiga, direkta maktutövandet och förverkligandet av arbetarradens mönster.

Så t ex visade KFML(r), "arbetarklassens förtrupp", upp sitt mest anskrämliga tryne, när man vid den efterföljande diskussionen började käfta om vem som hjälpt till (!) att arrangera mötet ("trotskister") och närvarade vid detsamma ("trotskister" och "småborgare"). Som om detta skulle ha det minsta att göra med den ökade medvetenheten från arbetarklassens sida som manifesterades på mötet! Under det att r:arna lämnade mötet ställde sig församlingen upp och sjöng unisont internationalen. Många jobbade kanske för första gången.

Att mötet i och med KFML(r) uppträdande visade tendens att urarta är bara att beklaga, och klart står att KFML(r) inte gav borgarna och deras arbetarfientliga propagandablaskor annat än vatten på sin kvarn med häckande över "vänster-extremisternas splittning".

För den revolutionära vänstern stod det tidigt klart att mötet och bildandet av ARBETARSOLIDARITET blivit något av en vändpunkt för den svenska arbetarklassens kamp mot kapitalismens allt brutallare utslagning och för socialism och arbetarrad. Och en ytterst betydelsefull sådan.

PRESSTOPP

Sedan denna artikel skrevs har Harry Isaksson utslutits ur Malmergerts strejkkommitté. De som "höll i skaffet när yxan gick" var de pålitliga VPK-reformisterna och klassförrädarna Ivar Hermansson och Jonny Nilsson. De återstår emellertid att se om reformisterna lyckas "oskadliggöra" den svenska arbetarklassens stridsfond.

Moskva-bulvanen Ivar Hermanssons tarvliga och lögnaktiga utfall mot Kamrat Harry Isaksson - som slutade i att Hermanssons försök att få Kamrat Isaksson utsluten lyckades - kommer nu gå ut på omröstning bland gruvarbetarna. Bilden ovan är hämtad från en av de otaliga diskussioner gruvlagen har. Det är dessa som gjort att man kunnat föra en sådan rakryggad politik mot klassförrädare (som Hermansson och Nilsson) och kompromisspolitik. Vi är övertygade om att gruvarbetarna vill ha Kamrat Isaksson tillbaka i strejkkommittén.

en sammanställning av diskussionerna vid en arbetarkonferens i Uppsala den 4-5 dec. 1971

STREJK - heter en skrift som organisationskommittén för Arbetskonferensen -72 (AK -72) har gett ut. Den sammanfattar diskussionerna från arbetarkonferensen i december 1971 och kan rekvideras från: ORGANISATIONSKOMMITTÉN FÖR AK 72

Box 2007 750 02 UPPSALA 2, tel: 018/ 15 33 11

ARBETARRAD/JFP, SID 3

DEN STORA

De belgiska gruvarbetarna i Limburg-distriktet står i dag i frontlinjen för den "pånyttfödda" arbetarkampen mot kapitalets internationella offensiv.

Jos Peers

Jos Peers och Desiree Dylst, ledande i Vriedenkring Zwaartberg-Limburg kommittén, berättar:

Sedan gammalt är kol- och stålindustrin ryggraden i Belgiens ekonomi. Kolen bryts framförallt i Vallonien i söder och Limburg i nordöst.

Redan 1960 märktes de första tecknen på en minskning av kolproduktionen. Produktionsminskningen berodde på direktiv från EEC, på lägre importpriser av kol, högre utvinningskostnader och högre löner.

Den belgiska regeringen, en trogen tjänare till denna politik, har grundat "Koldirektoriet", vilket inte är något annat än de belgiska gruvförvaltarena, som dessutom äger de stora kapitalistiska trusterna och holdingbolagen.

Målet är att stänga alla gruvorna i vårt land före 1980.

Vi gruvarbetare protesterar kraftigt mot denna politik och har fört kampen sedan 1966 och vi står nu inför vår fjärde och avgörande strid.

1966

4 december stängdes en av gruvorna, Zwaartberg, i Limburgprovinns, utan förvarning. 5000 anställda avskedades med en dags varsel, utan någon som helst försörjning. Detta gav upphov till en långvarig kamp i vårt annars så lugna distrikt. Ett spontant motstånd uppstod, då gruvarbetarna vågade acceptera att gruvan skulle stängas. Vi förstod inte vad som höll på att hända, inte ens direktörerna, ingenjörerna eller teknikerna. Gruvan var ju modern och kunde utnyttjas i många år till.

Fackföreningens agerande var en enda stor fars. De ville göra gällande att de stod på arbetarnas sida.

Men inte nog med det: på ett föredömligt sätt har krossat alla myter om "kampen i fackföreningsrörelsen". Man har insett nödvändigheten av arbetarklassens självständiga organisering som en nödvändighet för att kampen skall kunna lyckas. Det internationella stödet till våra belgiska kamrater får inte utebli!

Men det enda de uppnådde var att förhandla sig fram till en friställningspremie på 20 000 belgiska franc (ca 1900 kr) och att gruvan inte skulle stängas förrän en månad senare.

Vi tog nu saken i egna händer. Vi gick 5-6 man till förhandlingarna och i ilska slog vi en yxa i bordet med en enorm smäll för att lägga kraft bakom orden. Fackföreningsgubbarna blev så rädda att en kastade en stol mot fönstret och krossade det och hoppade ut. Vi okkuperade gruvan och tillbringade 4 veckor under jorden, där vi åt, sov, höll förhandlingar, gav meddelanden till radio, press, TV osv.

Några av oss gav sig iväg för att få stöd från andra gruvor. Regeringen sände ut sina gendarmar med tanks, kulspjut och fallskärmstrupper, som sköt på oss. Vi barrikerade vägarna och sprängde broar och brände upp deras tanks, speciellt vid de huvudleder, där kol transporterades. I denna strid sårades 11 arbetare mycket svårt och två av oss dog.

Bilden visar hur armén i full stridsmundering sårar 11 arbetare och dödar två. Detta är nu 6 år sedan men de militanta gruvarbetarna står inte främmande inför att det kan hända igen.

På de döda och det hårda trycket från regeringen och polis lämnade vi gruvorna. Vi lyckades dock få igenom det sk Zwaartbergavtalet, vars viktigaste punkt innebar att ingen arbetare i gruva eller fabrik får avskedas om han inte dessförinnan beretts en annan anställning.

Under denna strejk stödde inte fackföreningen oss, utan kampen fördes av en av arbetarna vald strejkkommitté, som så småningom har vidgats och har stöd inte bara av gruvarbetarna. En viktig seger för vår sida var att vi genom en kupp lyckades lura fackföreningen på 170 000 millioner franc; dvs våra rättmätiga strejkkpengar.

1970

Efter denna kamp blev repressionen större emot oss.

Regeringen använde en ny taktik. De vågade inte direkt stänga gruvorna, men höll nere gruvarbetarnas löner 35% under vad arbetare i andra basindustrier har, för att på så sätt få arbetarna att lämna sina jobb.

Vi tog ånyo upp striden. Strejken varade i 4 veckor. Fackföreningens roll i den bittra kampen var hela tiden densamma. Den lät oss stå på gatan utan att betala en enda franc under hela strejken. Det var inte förrän vi hotade att bränna våra fackföreningsböcker, som de betalade oss den sista veckan.

Kampen fortsatte hela sommaren och i juli samma år fick vi igenom våra krav och mer därtill. För första gången i arbetarnas historia fick vi mer än vad vi begärde; vi krävde 15% löneförhöjning och fick 25%!!

Resultatet kommer att bli att 7000 människor blir utan arbete i söder och 1000 gruvarbetare i Limburg.

Vi tänker inte finna oss i detta! Regeringen har redan skjutit fram datumet för den andra gruvans stängning. Vi vet att vi är en kraft att räkna med, varken gruvägarna eller regeringen kan neqligera oss.

1972

Regeringens taktik idag innebär att de går "smidigare" tillväga. De har proklamerat en sänkning av produktionen i alla gruvorna. De försöker ge oss avgångsvederlag, pensionera folk eller placera oss i en annan sämre avlönad industri etc.

Vi gruvarbetare har inte bara våra egna strejkkommittéer att lita till, utan vi har tillsammans med andra arbetare bildat en nationell kommitté, bestående utav 18 strejkkommittéer över hela landet. Vi vet att dessa stöder oss helhjärtat, eftersom det var delvis vårt starka motstånd 1966 och 1970, som gav dem styrka i sin kamp. Vi fortsätter nu vidare att ta kontakt med stälverken och gruvorna i söder.

ARBETARSOLIDARITET

Vi måste samarbeta och skapa solidaritet. Vi har insett att det är den enda möjligheten att bekämpa storkapitalet. Vi måste göra konflikten känd i världen. Inte enbart för att stödja oss, utan denna konflikt är också en världskonflikt. Det gäller framförallt energifrågan i världen. Kolen är en viktig vara för energiförsörjningen i världen och bör tas tillvara för hela mänskligheten. De stora kol- och stålunionerna anser det inte kortsiktigt lönsamt att bevara kolgruvorna. Man planerar att lägga ned dem, inte bara i Belgien utan också i Frankrike, Västtyskland och England.

Vi har själva gjort en undersökning med våra egna "experter", där vi kan se att kolen kommer att minska redan 1980. Vi arbetare kommer att få betala enorma priser för vår energi om vi inte nu kan stoppa deras planer.

ARBETARNA BESVARAR

SOM VI SER DET

Dom "vilda" strejkerna har kommit för att stanna. De ängsliga arbetsköpare och fackpampar som hade hoppats att konflikten i malmfälten 69-70 var ett tillfälligt "olycksfall i arbetet", dom har kunnat se hur gruvarbetarstrejken istället var signalen till en våg av spontana aktioner som vi ännu långt ifrån sett slutet på. Inför denna situation ylar man i kör om "bristande lojalitet", om "infiltration" från grupper som tillskrivs de mest skummaste motiv, ja t o m att man brustit i "etistiskt" hänseende - när man tar till ett uttryck som "bristande etik" frågar man sig om arbetsköparna och fackpamparna själva vet vad man sysslar med. Tror dom att jobbarna vill medverka till sin egen ut-sugning?!

Nu har "ansvarskännande" röster höjts för att ta i med hårdhandskarna mot de arbetare som visar denna "illojalitet" och "bristande etik".

Låt oss bara en gång för alla slå fast: Man kommer ingenstans med att slå mot militanta arbetare på arbetsplatserna, än mindre med böter och avskedanden.

MITAB-arbetarna, Tranås: "Vi ger oss inte!"

Fredagen den 6 oktober gick 22 arbetare vid Mitab-fabriken i Tranås ut i "vild" strejk. De krävde människovärdiga löner för sitt arbete, men såväl facket som företagsledningen slog ifrån sig. När arbetarna reste kravet på löneförhöjning från 13:- till 15:- menade företagsledningen att detta var "orealistiskt". Då ska vi komma ihåg att det ursprungliga lönekravet var 16:-/tim, och att det följaktligen var arbetarna som visat sig "kompromissvänliga". Företagsledningen vågade "diskussion i frågan". Då svarade 22 man med att gå ut i vild strejk. 18 man återgick senare på dagen till arbetet, medan resterande fyra fortsatte kampen. Arbetsköparnas svar lät inte vänta på sig: sparken! När arbetet återupptogs på måndagen gick 12 man ut i sympatistrejk för de fyra arbetarna.

Mitab AB är verksamma i metallbranschen och sorterar under Metalls storavdelning i Mjölby. Som företag startades det för ca tre månader sedan, och hette innan man flyttade in i Wallenbergsägda Hiab-Focus lokaler, Värnamo Smides AB. I anslutning till namnbytet, byte av arbetslokaler och ägare (Gunnar Malmqvist) sänktes lönerna kraftigt.

Stig Högdal, en av de avskedade, berättar: "ledning ARBETARMAKT/JFP, SID 4

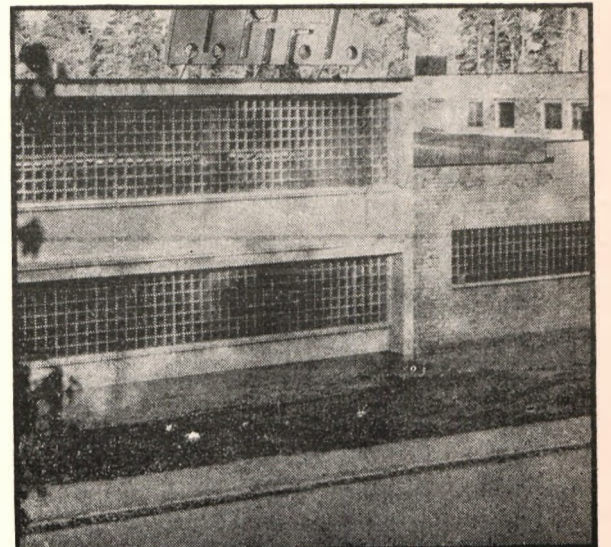
gen pratar hela tiden om att vi ska 'ha tålamod'. Ha. Tålamod. Hur ska vi kunna ha tålamod när företagsledningen konsekvent driver upp arbetstakten och inte besvarar våra krav på ersättning för detta. Vi kommer fortsätta kampen."

Fackets agerande har än en gång visat på nödvändigheten av att ställa facket åt sidan. Mitab-arbetarna visade att kampen måste föras utanför facket.

När detta skrivs har företagsledningen tillgodosett arbetarnas krav på löneförhöjning samt "lovat" återanställa de avskedade. Men den "vilda" strejken har givit Mitab-arbetarna stora erfarenheter, och visat dem att direkt kamp lönar sig.

Likaså uppträdde Mitab-arbetarna på detta stadium föredömligt. Den "vilda" strejken tog sig uttryck som ett arbetarveto mot arbetsköparväldet. Man vågade helt enkelt ta ansvar för produktionen och profitkvoten.

Vi är övertygade om att kampen på Mitab "inte slutförts". Den kommer att blossa upp alltmer intensivt, och då kommer de erfarenheter arbetarna nu gjort väl till pass.

GRUVSTREJKEN

Det är därför vi är här i Sverige och redan har varit i Tyskland, England, Frankrike och Danmark. Vi begär er solidaritet för att stoppa kapitalets framfart, för att på så sätt tvinga dem att se till sociala och världsekonomiska aspekter, än att se till personliga kortsiktiga vinstintressen.

Om ni kan gå med på dessa syften, ber vi er stödja vår kamp, vilket kommer att bli en styrka för er, när ni också blir hotade.

LÄNGE LEVE DEN INTERNATIONELLA SOLIDARITETEN!

Skicka teleqram och pengar till:
Vriendenkring-Zwaartberg-Limburg p.g. 10 137 44
Desiree Dylst
Sporwegstraat 72
3500 Hasselt
Belgien

INTERNATIONELL SOLIDARITET

På ett möte mellan olika organisationer den 13 oktober i Stockholm, bildades *Solidaritetskommittén för de belgiska gruvarbetarna*.

En plattform, vars initiativtagare är ARBETARSOLIDARITET (AS) och som har utarbetats i samarbete med de belgiska gruvarbetarna, har antagits av solidaritetskommittén:

I Limburgdistriktet i Belgien har gruvarbetarna tagit upp kampen mot nedläggningarna av kolaruvorna, som den belgiska regeringen har beslutat om i enlighet med EEC:s plan för kol- och stålproduktionen i Europa.

Solidaritetskommittén för de belgiska gruvarbetarna arbetar för solidaritet mellan de svenska arbetarna och deras klassbröder i Belgien, som har tagit upp kampen mot kapitalet. Solidaritetsarbetet går ut på att sprida propaganda och information till den svenska arbetarklassen och andra skikt som kan understödja kampen.

Arbetet syftar dels till att utverka ekonomiskt stöd till de belgiska gruvarbetarna för att förbättra deras möjligheter att göra kampen effektiv, dels till att undersöka möjligheterna till solidaritetsaktioner av olika slag, t ex att stoppa kolexporten till Belgien från andra länder, för att göra de belgiska kamraternas kamp verkningsfull.

Arbetet ansluter sig till ARBETARSOLIDARITETS (AS) målsättning att "på en socialistiska grundval förbättra och förstärka den svenska arbetarklassens kampmöjligheter" och "verka för en internationell solidaritet med arbetarkampen i världen".

Solidaritetskommittén har öppnat ett postgirokonton för insamlade medel till de belgiska gruvarbetarna: *SOLIDARITETSKOMMITTÉN FÖR DE BELGISKA GRUVARBETARNA*, p.g. 86 21 33 - 6.

Kontaktman: Niklas Lind
G:a Norrtäljevägen 50
180 10 ENEBYBERG
tel: 08/768 42 90

UNGERN -56, FORTSÄTTNING FRÅN SIDAN 7

Inte bara av den anledningen att den ungerska arbetarklassen var i avsaknad av officerare och liknande gjorde att man valde *arbetarmilisen* militär försvarsform. Valet hade också ett klart och uttalat politiskt innehåll: som *kordinator och komplement till arbetarråden - ett klassens eget organ*.

Att kampen var ojämn och nästan avgjord på förhand vet vi alla, här finns inget att tillägga mer än att de direkta närstriderna ofta tog sig rent barbariska scener.

Vad som emellertid måste understrykas är *arbetarmilisen*s suveräna överlägsenhet gentemot den stående yrkesarmén.

Förutom att vara ett militärt uttryck för klassens fullständiga maktutövande ligger i *arbetarmilisen* också den oerhörda fördelen att *byråkratiseringstendenserna* - som inte minst uppenbara historiskt (se Röda Arméns organisering) - *reduceras till ett minimum*.

Och det var väl detta revolten i Ungern 1956 ytterst gav den internationella arbetarklassen i erfarenheter - den oförsonliga kampen mot byråkratin och varje annat parasitär skikt!

Golos Truda

Red. vill samtidigt passa på tillfället att meddela att vi sitter på ett ganska så bra och omfattande bildarkiv om upproret i Ungern -56. Är det så att den revolutionära pressen skulle vara i behov av något sådant material är det bara att höra av sig till red.

FOTNOTTER:

- 1) Se Jönköpings Fria Press, nr 5/72. Beställes från JFP, Box 92, 551 02 JÖNKÖPING, postgiro 61 55 64 - 2 (pris 2:-).
- 2) Se artikeln "Sovjetunionen - ökad repression och kapitalism" i förra numret.
- 3) se 1)
- 4) Ur Källbergs "Uppror - Budapest 1956".
- 5) " "
- 6) " "

ARBETSKÖPAROFFENSIVEN

Strejken på Arendal

Fredagen den 20.10 utbröt en vild strejk på Arendalsvarvet i Göteborg, sedan 700 av de ca 2000 anställda fått sina lönebesked enligt det nya månadslönesystemet. Av dessa 700 kunde 500 konstatera en lönesänkning (enligt "Ungkommunisten"). Många "officiella" uppgifter på hur stor del av arbetarna som kan räkna med sänkt lön finns överhuvudtaget inte att tillgå.

Bland arbetarna på Arendal har det länge varit ett krav att ackordssystemet skulle ersättas av månadslön. Man hade dock knappast räknat med att månadslönsreformen för många skulle innebära direkta lönesänkningar. Inte heller hade man räknat med att en del av lönen fortfarande skulle vara "flexibel" och lagras på den fasta grundlönen. För det är nämligen innebörden i det nya "meritvärderingssystemet", enligt vilket man mäter och betalar arbetarna efter "erfarenhet", "närvaro", "effektivitet", "användbarhet" och "noggrannhet".

En sådan förmyndarmentalitet och godtycke som "meritvärderingssystemet" ger uttryck för är i sig en fullgod anledning att gå ut i strejk. Men de 300-400 (uppgifterna varierar) som gick ut i vild strejk på fredagen tycks ha gjort det i ursinne över direkta lönesänkningar snarare än på grund av meritvärderingen. Det är också denna kategori, som tidigare tillhörde de "höga"avlönade arbetarna, som KFML(r)s driftcell på Arendal skjutit in sig på i sin propaganda. KFML(r)s grundläggande misstao i denna konflikt kan sammanfattas i följande:

1) Genom att i propagandan lägga tonvikten på "löne-nedpressningen" drar man bort uppmärksamheten från den orättvisa som *alla* arbetare på Arendal berörs av, nämligen att de "bedöms" på mycket svävande och godtyckliga grunder av arbetsledningen.

2) Detta i sin tur leder till att man ökar osämjan mellan olika arbetarkategorier på Arendal, närmare bestämt mellan "höga"- och lågavlönade, kvalificerade och okvalificerade.

3) Genom att gå ut i aktion innan huvuddelen av arbetarna fått sina nya lönebesked kunde man inte dra med sig mer än en minoritet i strejken. Istället borde man ha väntat tills majoriteten av de anställda fått svar på vilt vad lönsreformen innebär för dem, och därefter försökt få med sig arbetarna ut i vild strejk. Under tiden fram till dess hade man kunnat fortsätta och intensifiera propagandakampanjen mot månadslönsens arbetarfientliga konsekvenser. Förmodligen hade avslutningen då blivit en helt annan.

KFML(r) har av allt att döma gjort ett bra förarbete. Men trogna den stalinistiska ideologin agerade man "å arbetarnas vägnar" i det att man utsåg en "strejkkommitté" på ett KFML(r)-möte ca tre veckor innan strejken kom till stånd. En strejkkommitté utses normalt av arbetarna själva på ett stormöte, vanligtvis sedan strej-

"Alla idéer om att någon i strejkkommittén kan ändra sig till det bättre, måste avvisas som rutten liberalism."

"Stormöten dit alla strejkande kan komma och ha möjlighet (red. spår) att yttra sig måste ovillkorligen hållas kontinuerligt för att arbetarna ska vara informerade om strejkens förlopp."

ken inletts. Vidare är det en proletär-demokratisk tradition att deltagarna i en strejkkommitté är återkallbara om dom inte sköter sina uppgifter.

Så vitt vi kan se har arbetarna på Arendal haft föga eller intet att göra vare sig med kommittémedlemmarnas tillsättande eller avsättande. Och därför representerar dom ingenting än sig själva.

"Alla personer, som har anknytning till det socialdemokratiska partiet, VPK eller tidigare haft (red. spår) eller har uppdrag som de skött inom den fackliga apparaten, måste vid val av strejkleddning betraktas som strejkbrytare och avvisas av de medvetna arbetarna. Kommer ändå någon eller några av dem in i strejkleddningen måste de ständigt brännmärkas inför arbetarna, när de avviker från arbetarnas krav."

KFML(r)s parodi på vad som är kärnan i arbetarklassens självständiga organisering måste till varje pris avslöjas och tillbakavisas. KFML(r) komprometterar den vilda strejken som vapen i klasskampen.

Och det är överhuvudtaget politiskt ansvarslost att uppmana till en strejk med mycket lite stöd från arbetarna och med små utsikter att lyckas.

För att inte tala om hur glada f.d. fackbyråkraten, numera direktören Tengroth och hans såta vänner i facket och företagsledningen nu varit över att få kicka ett flertal militanta arbetare.

Gemini

Citaten inom rutorna är hämtade från "Leve de vilda strejkerna" av Frank Baude, KFML(r)s ordförande.

DEN ENGELSKA HAMNSTREJKEN

-EN ANALYS OCH SAMMANFATTNING

Strejken i de brittiska hamnarna gällde kampen för arbete, rätten att tjäna ihop till sitt leverbröd. En hel bransch håller på att rationaliseras bort helt. Under en period av fem år har antalet hamnarbetare sjunkit från 66 000 till 44 000 - med 1/3. Fortsatta rationaliseringar skulle göra av med ytterligare 90% av jobben.

Arbetsköparna utnyttjade fackföreningarnas avoghet mot arbetsmarknadslagen och anställde bara oregistrerad, billigare arbetskraft.

Men hamnarbetarnas kamp hade inte endast detta ekonomistiska innehåll. Den slog hårt mot den arbetarfi-entliga lagstiftningen, en lagstiftning som i mångt och mycket påminner om den svenska kollektivavtalslagen från 1928.

Arbetarna ställde sig redan från början utanför facket - eftersom det var enda möjligheten - men genom lögn och mygel lyckades fackbossarna i TUC till slut ta över ledningen och krossa strejken.

Endast arbetarklassens självständiga revolutionära organisering utanför facket kunde ge förutsättningar för seger. Hamnarbetarna segrade inte, men de förlorade icke heller - de förräddes av TUC-pampar som Jack Jones.

Hamnarbetarna har alltså inte slutfört kampen. De föll till slut inför trycket från den borgerliga massmedians hetskampanj och fackets förräderi. Men orsaken till att hamnarbetarna gick tillbaka ligger inte endast däri, utan främst i kampens begränsningar och mycket i avsaknaden av ekonomiskt stöd. Man ska komma ihåg att det hela tiden var Shop Stewards som ledde kampen och att hamnarbetarna inte fick ekonomiskt stöd från TUC. Hamnarbetarna har bland mycket annat visat på vikten av konkret ekonomisk solidaritet som en absolut nödvändighet för kampens fortskridande.

Trots att Shop Stewards hade förberett strejken var den spontan. Den startade som en enda massiv reaktion mot högerregeringens och arbetsköparnas reaktionära arbetsmarknadslagar och mot ekonomisk utarmning. Hela strejken utlöstes spontant i och med arresteringen av fem strejkvakter vid the Royal Group of Docks i London.

Solidaritetsaktioner var inte förberedda och man hade inte börjat samla in pengar till sina strejkkassor. Orsaken till detta var inte endast bristande förberedelser, utan de delar av strejkleddningen som är medlemmar av det reformistiska kommunistpartiet spelade en stor hämmande roll i utvecklandet av den internationella solidariteten.

nella solidariteten.

Bättre förberedelser hade säkerligen stärkt kampmoralen och arbetarna hade fått ekonomiska möjligheter att tillkämpa sig ytterligare eftergifter från arbetsköpare och regering, men inte heller detta skulle ha kunnat förändra deras situation på något avgörande sätt. Hade strejken fortsatt skulle säkerligen alltfler av arbetarna demoraliserats.

För att föra kampen vidare hade man tvingats tillgripa helt nya kampformer. Ockupationer av hamnar och övertagande av livsmedel skulle ha tvingat fram ett definitivt ställningstagande från den reaktionära Heathregeringen och arbetsköparna. Antingen hade då arbetsköparna fått ge efter för den revolutionära utvecklingen, genom att tillfälligtvis höja arbetarnas löner och stoppa avskedandena, eller slå tillbaka arbetarklassens krav med våld. Men en sådan utveckling skulle ha krävt en mycket aktiv solidaritet från hela arbetarklassen och den hade krävt att arbetarna försvarat sig med vapen i hand. En ytterligare utveckling av kampen skulle med all sannolikhet lett till att arbetarklassen gått in på det revolutionära maktövertagandets väg och med vapen i hand blivit tvugna att krossa reaktionen.

SJÄLVSTÄNDIG REVOLUTIONÄR ORGANISERING

En sådan politik skulle dock i dagens läge endast leda till nederlag. Den brittiska arbetarklassen är vare sig tillräckligt väl förberedd eller välorganiserad för att möta den våldsamma repressionen som skulle följa på såna här kampformer.

En sådan utveckling av kampen skulle ha krävt en hög medvetenhet över hela linjen och en omfattande självständig organisering utanför fackbyråkraternas och det kommunistiska partiets räckvidd. Denna revolutionära utveckling skulle kräva en arbetarorganisering stark nog att kunna ta över livsmedelsförsörjningen och stark nog för att kunna leda försvaret mot repressionen. En organisering som varit stark nog för att försvara och utveckla de framgångar som vunnits under kampen - en organisering som bygger på arbetarnas självständiga revolutionära organisering, skild från fackbyråkrater och "allenafrälsande" kommunistiska partier.

Denna utveckling av kampen skulle helt ha riktat in den på det direkta maktövertagandet - den direkta ARBETARMAKTEN. En sådan utveckling kan bara sluta på två sätt; antingen arbetarklassens totala seger eller

ett förintande av arbetarrörelsen för en lång tid framåt.

Men denna utveckling av kampen kommer förr eller senare, troligtvis förr, att ske. I kampen mot kapitalet kommer arbetarna till den punkt där man står inför valet att ge efter eller att ta upp den totala kampen mot det kapitalistiska systemet.

De engelska arbetarna var, och är, inte förberedda på den totala kampen mot kapitalet utan fick nöja sig med eftergifter från kapitalets sida utan att vinna några grundläggande förbättringar eller förändringar.

Strejken i England har mycket att lära oss. Hamnarbetarna visade att arbetarklassen genom kampvilja och solidaritet kan pressa arbetsköparna till eftergifter. Men kanske viktigast av allt: hamnarbetarna visade på nödvändigheten av arbetarklassens självständiga, revolutionära organisering.

Kampen mot kapitalet kräver att man ställer socialismen som mål och med detta mål samordnar kampen mot kapitalet såväl nationellt som internationellt och verkligen bygger ut den internationella solidariteten för att kunna förverkliga ARBETARMAKTEN.

Skandinaviska Solidaritetskommitten

för de engelska hamnarbetarna har gett ut två pamfletter som på ett utmärkt sätt belyser kampen: ARBETARKAMP & ARBETARORGANISERING (lärdor från England, Belgien, Danmark) och ARBETARKOMMITTÉN (Sheffields Arbetarkommitté). Båda 5:-/st. Beställes från: Lundgren, Ö Skånsq. 4, 413 02 Göteborg.

UNGERN-56

Publicerandet av nedanstående artikel - som är en uppföljning av en i Jönköpings Fria Press (en lokal upplaga av Arbetarmakt) tidigare publicerad artikel; under samma ämne och rubrik - motiveras i första hand av de fördjupade och korrekta kunskapskrav situationen i öststaterna i dag ställer på den revolutionära rörelsen. I andra hand - om än inte i underordnad - lämnar ingående studier av öststaterna mycket av lärdomar och erfarenheter som bör kunna berika den revolutionära rörelsens strategi och politik.

MED UPPROPET "Kamrater! Det är nog. Vi har slavat länge nog under förtrycket. Bort med parasiterna! (stalinisterna, vår arm.) Kamrater, arbetare ta makten!" tågade den 22 oktober 1956 ett demonstrations-tåg på c:a 100 000 arbetare genom Budapest gator.

Till denna jättelika demonstration slöt sig alltfler arbetare under det man i högljudda tal körde marscherade mot Sándorplatsen och Radiohuset för att få sina krav offentliggjorda. När 5 000 arbetare beväpnade med röda fanor och skanderande "All makt åt arbetarna! - All makt åt arbetarna" gick lös på stadens enorma staty av Stalin var revolten ett faktum. Den ungerska revolutionen tog sin början.

Då vi tidigare 1) redogjort för revoltens händelseförlopp ska vi här bara kort orda något om revoltens politiska innehåll innan vi går in på de centrala frågorna för denna artikel (det etatistiska samhället, byråkratin, hemliga polisen, militärapparaten).

REVOLTENS POLITISKA INNEHÅLL

Som det mest iögonfallande vid studier av revoltens politiska innehåll måste framhållas den ungerska arbetarklassens spontana och välorganiserande formerande i revolutionära råd - arbetarråd. Under bara en vecka hade denna rådrörelse vuxit sig stark nog att samordna produktionen, beväpna sig och organisera en omfattande fabriks- och arbetarmilis, expropria deklar av propagandaapparaten och förbereda sig på regelrätta slag mot inhemska stalinister och den ockupation från Warszawa-paktens kolossala krigsmaskineri - som alla visste förr eller senare skulle komma.

Kort sagt: man lade grunden för arbetarmakten och den proletära demokratin.

Frågan är om den ungerska arbetarklassens själv alla gånger var medveten om den fullständiga utmaning av det stalinistiska systemet man hade åstadkommit. Hur som helst: Aldrig har en proletär revolution förtalats och förljugits så konsekvent som den i Ungern -56. Aldrig har borgarna och stalinisterna samarbetat så intimt i att framställa revolten som "fascistisk". Aldrig har stalinisterna avslöjat sig så kapitalt som de kontra-revolutionärer man är!

ARBETARMAKT/JFP, SID 6

Vid studier av den ungerska revolutionen, erbjuds också möjligheten att kort sammanfatta de motviktigheter den östeuropeiska arbetarklassen kan tänkas haft vid en resning: dyrtid (hög matpriser, brist på livsmedel och andra livsnödvändigheter, höga hyror och dåliga bostäder och/eller korrumperat bostadsbyggande, m.m.), korruption (inom förvaltningen, "byråkratin", och - inte minst - på själva arbetsplatsen), ett omfattande nät av hemliga poliser (älsktsregistrering, repression), och blott formella organ för sin egen klass' maktutövande.

Just en "lämplig" kombination av några utav ovanstående missförhållanden har visat sig kunna utveckla explosionsartade krafter inom proletariet. Jämte de "liberaliseringstendenser" inom öststaterna som kommit i dagen de allra senaste åren (sånär som Jugoslavien; kom redan i slutet av 40-talet), och möjliggjort fria diskussioner och organisationsbildanden, kommer de också med största sannolikhet utgöra drivkraften för kommande resningar från arbetarklassens sida.

DET ETATISTISKA SAMHÄLLET

Ungern 1956, liksom än mer de östeuropeiska länderna idag, visar på den fullständiga degeneration de socialistiska länderna och revolutionerna genomgått.

Det kapitalistiska samhällets exploatering av arbetarklassen har i Ungern och övriga östeuropeiska länder sin motsvarighet i ett nytt samhällsfenomen: en kollektivt ägande och också här en av arbetarklassen exploaterande ny klass. Denna kollektivt ägande klass - som främst hämtar sin näring ur ett "kommunist"-parti som blivit en integrerad del av statsapparaten - utgör grunden för detta nya samhällsfenomen - det etatistiska samhället.

I det etatistiska samhället är den härskande och exploaterande klassen mer (Sovjet) eller mindre (Kina) identisk med statsapparaten, och den härskande klassens medlemmars makt och inflytande bestäms av dess plats i den statliga hierarkin, dvs dess politiska makt. I ett kapitalistiskt samhälle är förhållandet något förenklat och till det yttre det omvända: här har borgarklassens politiska makt en ekonomisk bas. Jag skriver "något förenklat och till det yttre det omvända" eftersom den härskande klassen i det etatistiska samhället också har en ekonomisk bas, om än betydligt mer invecklad och komplicerad. Den etatistiska klassen tillförsäkrar ju sig nämligen samhällets produktionsöverskott 2), det vi i det kapitalistiska samhället närmast kallar mervärde. Vi kan alltså säga att den härskande klassen i det etatistiska samhället både har en politisk och en ekonomisk bas, även om den politis-

ka utgör själva grundförutsättningen för att det etatistiska klassförtrycket skall kunna födas, utvecklas och stabilisera sig.

Ungern -56, och varje stalinistiskt system, har etatismens alla väsentliga kännetecken. Detta avslöjas om något när vi studerar ungerrevolutionens förlopp 3); arbetarrådets kamp för att utplåna varje från proletarietet avskild maktanhopning och statsapparaten, den hemliga polisens (AVO:s) och "röda" arméns reaktion på detta.

Hur betydelsefull och omfattande den etatistiska klassens ställning var vid revoltens utbrott visar bl a följande citat 4):

"Direktörerna och andra toppmän tjänade grova pengar, löneskillnaderna var lika stora som under kapitalismen."

"Den bonus staten delade ut gick för övrigt i stor utsträckning till direktörerna. De hade så att säga procent på omsättningen, ungefär som en konsumföreståndare i Sverige."

"Rika som slapp trängas i bostadskön hade många andra fördelar. Det fanns speciella butiker för dem. Ungefär som i västliga demokratier, kan man tillägga, fast hos oss är det ju så smart ordnat att vem som helst har lov att gå in och titta i lyxbutikerna, även de som inte har råd att köpa något. I de ungerska specialbutikerna hade bara högsta partiledningen, högre tjänstemän i ministerierna och ryska experter tillträde.

I Buda låg ett stort sjukhus som kort och gott kallades partisjukhuset. Någon vanlig kuranstalt var det inte. Snarare ett privatsjukhus - fast gratis. Det var gräddan inom parti och statsapparat som kurerades där.

Men även inom gräddan i folkrepubliken fanns skillnader. Den lägsta gräddan låg i rum med sju bäddar, mellangräddan låg i rum med tre bäddar. De som var högst uppe i smöret fick ensamrum med balkong och telefon. Folkdemokratin bäddar lika bekvämt för sina högsta medborgare som vilken borgerlig demokrati som helst."

Vi kan här se hur parti-byråkratin och dess bulvaner (teknokrater, ingenjörer, direktörer, m.m.) hade vuxit sig stark nog att utgöra en från arbetarklassen avskild makt och hur den härskande klassens medlemmar på olika vägar och sätt tillägnar sig produktionsöverskottet.

Följaktligen måste frågan för öststaterna ställas: *etatism och stalinism eller socialism och arbetarmakt.*

RAKOSI - DET STALINISTISKA OCH ETATISTISKA SAMHÄLLET PERSONIFIERAT

Hela det ungerska samhällets brister och eländiga utseende vid tiden för revolten kom på något sätt att personifieras av en person - stalinisten Rakosi.

Som agent för komintern hade han tidigt lärt sig grunderna i stalinismens "komma-upp-sig"-ideologi.

"Rakosi föregick med gott exempel. Det sades att han hade 45.000 forint i månaden innan han tvingades emigrera till Sovjet sommaren 1956. Genomsnittslönen för en arbetare var, ifölje den officiella statistiken, 1.115 forint i månaden 1955. Många hade inte mer än 800. Disklockerskorna på kaféerna tjänade 300." 5)

Detta jämte hans sjukliga påhitt att i Ungern förverkliga en kopia av "Sovjet"-unionen gjorde honom dubbelhatad av en kulturellt medveten arbetarklass.

Men i likhet med sina föregångare och stalinistiska meningsfränder hade han också hängiyna beundrarska-

ror i de som i det etatistiska och stalinistiska systemet såg - och tog - tillfället att korrumpera varje tendens till inflytande för arbetarklassen. Rakosi uppvisar alltså påfallande likheter med sina stalinistiska och kontra-revolutionära föregångare i t ex det spanska inbördeskriget. Här kom stalinisternas stöd i första hand från storbönderna, godsägarna och byråkratin.

Rakosis löljväckande försök att kopiera "moderlandet" i norr är påtalade och finns väldokumenterade; produktionen skulle omställas till ryska förhållanden (dvs prioritera den tunga industrin framför allt annat, och det med blixstens hastighet), en övergång till ryska betygsskalor i skolorna, ryska uniformer i armén, ryska namn på gator och torg (Stalintorget, Stalinparken, Stalingatan, osv....), m.m.

Men även en stalinistisk bågare kan - trots motsatta uppgifter - flöda över. 1953 avsattes Rakosi och ersattes av Imre Nagy. Självaste Moskva tyckte så.

BOSTADSKORRUPTIONEN

Ett utmärkande drag för de östeuropeiska länderna, då 1956 men även idag, är *bostadskorruptionen*.

Bostadsmarknaden bokstavligen grasserar av korruptionen. Finanshjäarna är många, men givitvis tjänar de den härskande klassen.

"Industriexpansionen och den därav följande inflyttningen från landsbygden medförde, att folk även i fortsättningen fick maka åt sig. Trångboddheten var dikterad av nödvändigheten och är förklarlig. Men den drabbade inte alla.

De privilegierade, de som hade stora inkomster, behövde inte bo trångt. De köpte helt enkelt en bostad, inte på någon svart marknad utan öppet, på något av Budapest lokala stadsdelmyndigheters kontor. En bra lägenhet kostade 40.000 forint."

PAL MALETER - EN "ÖVERLÖPARE"

Mycket lite - för att inte säga obetydligt - av den ungerska revolutionens *verkliga* innehåll kom ut i västvärldens borgerliga massmedia. Säkert inte utan anledning; hur skulle man kunna förklara hur ett folk givit sig faen på att förverkliga socialismen. Ett helt folk, en arbetarklass som ville socialism! Nej, det gick inte.

Något blev emellertid känt när *Pal Maleter*, högt uppsatt officer och medlem i kommunistpartiet, lämnade den "skjunkande skutan". Efter att noga studerat revoltörernas kamp och krav ställde han sig på revolutionens sida.

Utländska journalister och många övriga frågade sig varför. Maleter brukade då citera den polska arbetarklassen, som samma år rest sig i Poznans:

"Arbetarklassen själv har gett partiledningen och regeringen en läxa. Poznans arbetare ropade med hög röst: 'Det är nog - det kan inte fortsätta - vänd om, lämna den felaktiga vägen ni slagit in på...' Det klumpiga försöket att framställa tragedin i Poznan som ett verk av imperialismens agenter och provokatörer är bara barnsligt...."

"ORDFÖRANDE MAO TSE-TUNG"

i politiska skrifter, sid 219, översatt av ärkestalinisten Nils Holmberg (KFML):

"Den kontrarevolutionära revolten i Ungern 1956 var ett fall då reaktionärer i ett socialistiskt land i samförstånd med imperialister utnyttjade motsättningarna inom folket för att så ut splittring och tvedräkt och få oroligheter att flamma upp i sina försök att förverkliga sina konspiratoriska syften. Den läxa som händelserna i Ungern givit förtjänar vår uppmärksamhet."

Pal Maleter

Maleter skjöts emellertid i början av 1957 i ett bakhåll, till vilket ha lurats att "underhandla" om arbetarnas krav. De övriga f d stalinist-officerarna som med Maleter gick över till revoltörerna gick samma öde tillmötes, dvs döden medels tortyr.

MILITÄRAPPARATEN

För att slutligen nämna något om hemliga polisen och militärapparaten, spelade den senare en lika central och oerhört viktig roll som den alltid gör när klasskampen skärps för att utmynna i direkt kamp. Den yrkesarmé som vid denna tid fanns i Ungern utgjordes till övertygande del - åtminstone vad beträffar de högre graderna - av ryssar (som "experthjälper", för "undervisning", osv). Detta fick också ödesdigra konsekvenser när revolten väl var ett faktum. Sovjetunionen såg då givetvis till att dessa genast lämnade Ungern och slöt sig till "röda" armén och Warszawa-paktens reguljära styrkor. Kvar stod de ungerska styrkorna med en handfull "inhemska" militärer av de mer betydelsefulla graderna vid ett tillfälle som detta. Och tveksamheten om "vilken sida" man skulle välja var förklarligt svår; klart står emellertid att många anslöt sig till revolten.

KÄLLOR:

Uppror - Budapest 1956/ S Källberg (Halmstad 1966)
Selbstkritik des Kommunismus/ Hillman (Rowohlt 1967)
Hungarian Tragedy/ P Fryer (Dobson Books Ltd 1956)
The Hungarian Workers' Revolution/ Syndicalist Workers Federation, 1956
Hungarian -56/ Solidarity Pamphlet, 1968
(Kommer inom kort ut i svensk översättning på Federativs Förlag, Stockholm. Köp den!)

Socialisme ou barbarie/ nr 20 - 1956, Critique et d'Orientation Revolutionnaire (Paris 1956)

Många har frågat efter en litteraturförteckning för den i förra numret publicerade artikeln "Sovjet"-unionen - ökad repression och kapitalism". Här kommer den:

Moskva 1969 - rapport från observatör
Socialismens ekonomiska problem i SSRU/ Stalin (Moskva 1952)
Övergångssamhället & Senkapitalismen/ Mandel (RMF-Press, Göteborg 1972)
Leva i Moskva/ Karol (Förbundet Kommunist, 1971)
Moskva under Lenin/ A Rosmer (PartisanFörlaget, Mölndal 1971)
Sovjetlitteraturen 1917-1965/ M Nag (Halmstad 1967)
Memoirs of a Revolutionary/ Serge (Oxford Paperbacks, 1963)
Arbetarkontroll, arbetarråd, arbetarstyre/ Mandel (PartisanFörlaget, Mölndal 1971)
Den avväpnade profeten/ I Deutscher (PartisanFörlaget, Mölndal 1972)
Moskvaprocessen 1936/ PartisanFörlaget, Mölndal 1971

INTE BARA STREJK

(forts. från sid 8)

"De italienska fackföreningarna, som saknar strejkfonder, har utvecklat en hel arsenal av nya aktiviteter för att minska medlemmarnas förluster och öka företagets kostnader. Det är: *Schackspelstrejken*, där varannan avdelning stoppas, *snårelden*, som över en period rullar igenom varje nyckelsektion i företaget, *lönkuvertstrejken*, där de arbetare som har ett udda nummer är i konflikt på måndagar, onsdagar och fredagar, medan de som har jämna nummer kämpar för sina krav på tisdagar, torsdagar och lördagar, samt *udda- och jämtstrejken*, varvid verkstadsarbetarna lägger ner verktygen på morgonen men återkommer efter lunch, bara för att finna att manschettarbetarna nu är ute, så att allt arbete omöjliggörs - på så sätt får man stoppa på en hel dags produktion för bara en halv dags förlust av lönen." (Sunday Times Business News, 1971)

Ett av huvudproblemen i en industriell konflikt är att få *massdeltagande på alla nivåer av handlande och beslutsfattande*. Det är helt enkelt oacceptabelt att fackföreningspamparna fattar ett beslut på fem minuter och lämnar arbetarna helt utanför. Det leder till allvarliga förtroendekriser mellan arbetare och fackliga ledare. Det är absolut nödvändigt att mobilisera goda kommunikationer mellan alla arbetare.

Flygblad och affischer som framställs på arbetsplatserna är ofta amatörmässigt gjorda. En bra sidoeffekt av de senaste årens återupplivande av den radikala vänstern är ett ökande intresse för detta problem. "Vänsterfolket" är vana vid att framställa och distribuera propaganda. Denna process av samarbete mellan nya radikala rörelser och industriella militanter har just börjat. Den traditionella misstänksamheten mot utböllingar måste överkommas, om de radikala idéerna ska komma in genom fabriksportarna.

Av de ovan relaterade kampmetoderna är det egentligen bara fabriksockupationerna som står på ett kvalitativt sett högre plan. Det faktum att arbetarna förnekar arbetssköporen "rätten" att fritt råda över de produktionsmedel han betraktar som "sina" - det är att ifrågasätta kapitalismens själva grundvalar. Och vi är fullständigt övertygade om att en ockupationsrörelse av stora mått kommer att bli *första anhalten* på vägen mot den socialistiska revolutionen. I denna uppfattning styrks vi av minnena från den franska revolten i maj 1968.

Men samtidigt vill vi påpeka att vad vi i denna artikel tagit upp är *metoder*, inte en *strategi* för socialismen. En strategi som måste innehålla element som socialistiska arbetsplatskommittéer, driftceller, *självständiga, utanför facket och partierna stående kamporganisationer*, arbetarråd och internationella solidaritets- och samordningsorgan. Men dessa företeelser hoppas vi kunna ta upp i ett annat sammanhang.

kampen för arbete åt alla skärps: massavskedanden vid Esselte i Malmö

(ARBETARMAKT:s Malmöred.)

-Kapitalismen känner inga gränser - vare sig det gäller utsugningens geografiska omfattning eller styrka. Samma gäller kapitalismens nödvändiga undergång och de kriser som föregår denna.

Malmö-regionen har den allra senaste tiden om något fått vidkännas detta. *Esseltepac AB*, en förgrening av den stora *ESSELTE-KONCERNEN* (som för inte så länge sedan ställde närmare 300 arbetare vid sin Stockholmsavdelning på gatan), och textilfirman *FABRIKS AB*, ägt av danska *HÖLGER PETERSEN-KONCERNEN*, är de som senast drabbats av kapitalismens alltmer fördjupande kris. Detta som så många andra företag i pappers- och textil & beklädnadsbranschen.

Kapitalismens fördjupade kris, tagen sig uttryck som *produktionskaos* (överproduktion, inkallande av konsult-firmor 1) med uppgift att "rationalisera" och hetsa arbetarna medels *tidsstudering* av arbetet, *dåliga, eller inga produktionsplaner alls*, m.m.) och i-ängan av en *massarbetslöshet*, fullt jämförbar med 30-talets, förklarar arbetsköparnas desperation.

Till detta kommer också för textilfirman *Fabriks AB*, att koncern-ledningen (Holger Petersen AB, Danmark) beslutat sig för att trygga profitens tillväxt genom

att förflytta sin produktionskapacitet inom EEC:s välsignade marker, arbetsköparnas eget lilla projekt.

Sammanlagt slängs nu 191 jobbare ut till de allt större arbetslöshetsmassorna på gatan; 111 anställda hos Esseltepac AB och 80 hos Fabriks AB.

Som "kompensation" erbjuder Fabriks AB 10 (!) anställda förflyttning till Kumla (c:a 50 mil från Malmö!). Arbetsköparna i Esseltepac AB slänger utan några betänkligheter ut samtliga anställda på gatan - utan "kompensationer".

Arbetarna på Esseltepac och Fabriks AB har vårt fulla stöd när man reser parollen *ARBETE ÅT ALLA*, och vi kommer bereda Esselte:s och Fabriks arbetare plats att rapportera om kampen mot sina arbetsköpare. Visar sig ett omfattande solidaritetsarbete nödvändigt att organiseras är vi inte heller dom som drar sig undan ansvaret. Vi stöder kampen, och är fullt och fast övertygade om att arbetarna kommer ställa alltmer avancerade krav på sina arbetsköpare om den självklara rätten till arbete vinn.

1) *Just konsult-firmorna har kommit att ofta spela en avgörande roll i arbetsköparnas offensiv och ökade utsivning av arbetarna. Så har t ex varit fallet i Volvo-verken i Rengösfors (Dalsland), Huskvarna Vapen-ägda Parca (Norrahanmar) och nu senast vid Stridsberg & Björk, Trollhättan (mer om detta - se sid 3).*

INLEDNING (red.):

Att dokumentera den sociala kamp som dagligen förs- går ute på våra arbetsplatser är nästan lika svårt som nödvändigt. Med artikeln "Inte bara strejk" gör vi ett försök att dels sammanfatta erfarenheter som gjorts och dels de möjligheter denna kamp kan tillmätas idag och i framtiden. Intressant att påpeka kan vara, att många revolutionärer idag står helt främmande inför dessa fenomen. Några (anarkisterna) vill, i enlighet med sin idealistiska grunduppfattning, göra dem till

en "strategi för industriell kamp". Andra (stalinis- terna) står helt främmande inför detta fenomen, och när ämnet förs på tal slår man ifrån sig med klyschor som "spontanism", "illdåd mot socialistisk organisering" och - inte sällan - "terrorism". Låt oss då mot- tiva publicerandet av denna artikel och tillbakavi- sa denna förvirring med att framkasta ett enkelt fak- tum: om vi står främmande inför dessa fenomen idag, hur ska vi då ställa oss när klasskampen skärps och dessa fenomen - som vi vet av erfarenhet - tilltar?

INTE BARA STREJK

Arbete under kapitalistiska produktionsförhållanden är i allmänhet ingen angenäm sysselsättning. Det fö- religger en direkt konflikt mellan produktionens krav och arbetarnas intressen som mänskliga varelser. Från detta faktum utgår en av de viktigaste motsättningar- na inom den s k "effektiva" kapitalismen. Denna kon- flikt kan inte lösas utan en grundläggande förändring av produktionsförhållanden; närmare bestämt i ägan- de- och beslutsrelationerna.

Denna konfliktsituation leder till ett permanent in- formellt motstånd från arbetarnas sida och kan ta sig de mest skiftande former. Det är detta motstånd som bestämmer skillnaden mellan möjlig och verklig produk- tion. Det som går under beteckningen "industriell so- ciologi" är till för att reducera och om möjligt eli- minera detta gap. Arbetarnas motstånd visar sig i att de helt enkelt vägrar att medverka till sin egen ut- sugning.

Arbetsköparna söker minska detta motstånd. Man söker "beveka" arbetarna med blommiga tapeter i verkstaden, scensktoppsmusik och bidrag till de anställdas idrotts- och rekreationsföreningar. Man använder repressiva me- toder som arbetsstudier, arbetsvärderingar, kvalitets- kontroller, inspektioner och MTM-experiment. Man labo- rerar med fyrverkerier i "medinflytande" som t ex "fö- retagskommittéer", detta för att försöka få arbetarna att identifiera sig med företagets intressen.

De "företagsdemokratiska" dimridåerna avdunstar suc- cesivt. Efter en tids förväntansfull optimism avslöjar arbetarna bedrägeriet - både på företagsplanet och i det nationella perspektivet. Kvar står de metoder som går ut på att "beveka" arbetarna, som de sjunkande profitkvoterna dock lämnar allt mindre ekonomiskt ut- rymme för, och till slut återstår endast den gamla välkända Järnhälen - förtryck och övervakning.

Motståndet mot produktionen förekommer både i väst och öst. Efter den ryska ockupationen av Tjeckoslova- kien 1968 följde en rörelse, som enligt det tjeckoslo- vakiska "kommunist"-partiets officiella tidning Rude Pravo "kallblodigt önskad åstadkomma den nationella ekonomins sammanbrott".... "Dagligen bevittnar vi sjun- kande arbets- och teknologisk diciplin, nedbrytnings- tendenserna inom företagsförvaltningen....".

Effekten blev förödande: avbrott i kraftförsörjnin- gen, sjunkande kolproduktion, störningsaktioner mot järnvägstransporterna (i allmänhet utförda av järn- vägsarbetarna själva) som ofta stod på gränsen till sabotage.

Den verkliga kampen fortgår dagligen i hela världen, ignorerad och odokumenterad. Den har ingenting att göra med vem som innehar den politiska makten: social- demokrater, marxist-leninister eller fascister. Den är en följd av att producenterna/arbetarna inte har någon verklig kontroll över produktionsprocessen, vil- ken istället ligger i händerna på en utomstående grupp, den s k "företagsledningen". Kampen i produktionen är det främsta symptomet på den mest genomgripande krisen i klasshället: oförmågan hos den moderna kapitalis- men att helt integrera arbetarna i produktionsproces- sen.

SABOTAGE

Sabotage är ett emotionellt laddat ord. Men verklighe- ten är mindre sensationell än myten. Sabotage är i hu- vudsak en del av det informella motståndet.

När människor dominerar av ting (vare sig det är mas- kiner eller institutioner), och när det är nödvändigt att dessa ting stoppas för att tillvaron inte ska bli odräglig - då kommer de också att stoppas. Uttryckt i socialpsykologisk terminologi: "Att det existerar en frustrerad atmosfär i en fabrik kan lätt diagnosticer- as genom närvaron av sådana symptom som ihärdig kri- tik av ledningen, elakt skvaller, överflödiga klagomål, skadegörelse mot maskiner och verktyg (vår spår), militanta politiska attityder, frånvaro, sjukskrivnin- gar och neuroser. Produktiviteten är naturligtvis låg." (J.A.C. Brown: Social Psychology of Industry. Penguin 1964)

Sabotage är förmodligen vanligast förekommande när arbetstakten drivs upp. För att få en andhämtningspaus kan det vara värt besväret att slänga en skiftnyckel i bandet så att hela skiten stoppas. I vilket fall som helst är det företaget som får betala reparationerna och det är ganska lätt att slippa efterräkningarna. Varje fabrik och bransch har sina traditioner och sin etablerade praktik; t ex att försumma att serva mas- kinerna vid de rätta tidpunkterna, att trycka på fel knappar och reglage (när det är frågan om komplicerad teknologisk utrustning), köra maskiner på fel varvtal, montera bakvänt, "tappa" prylar i känsliga maskiner (som t ex el-utrustning), osv., med ett ord: "teknolo- gisk obstruktion", som industrisociologen skulle ut- trycka det.

En annan form av sabotage består i att bokstavligen utföra instruktioner som man vet är felaktiga. På Ford i Dagenham är det ett känt faktum att de mest fantas- tiska skapelser kan passera utefter hela bandet. I själva verket är det de smärre defekterna som avsynar- na är bäst rustade att möta (eftersom man förutsätter att de uppenbara felaktigheterna skall upptäckas och påtalas av arbetarna själva). Exempel på vad som kan

ARBETARMAKT/JFP, SID 8

rulla igenom hela fabriken är karosser med två dörrar på ena sidan och en på den andra, med pedalerna på rulla igenom hela fabriken är karosser med två dörrar på ena sidan och en på den andra, med pedalerna på vänstra sidan och ratten på den högra, med trumbroms- ar på tre hjul och skivbroms på det fjärde (en sådan Ford upptäcktes på Gotland för inte så länge sedan), etc.

En intressant aspekt på sabotage som metod är att - trots dess långa historia - den traditionella vän- stern nuförtiden tycks vara förenad i opposition mot den. Man frestas misstänka att anledningen härtill är att sabotage, genom sin blotta natur, endast med svä- righet kan organiseras centralt, dvs toppstyras av en grupp eller ett parti.

MASKNING OCH "REGELRYTTERI"

Varje industri har en mängd regler, föreskrifter och överenskommen arbetspraktik - många av dem är föråld- rade. Om dessa reglementen följdes till punkt och pricka skulle de göra produktionen oerhört tungrodd, om inte rent av omöjlig. Företagsledningen är gärna blind för att reglerna bryts, bara det gynnar produk- tionen. Blir det sedan olycksfall i arbetet kan före- taget alltid klara sig undan ersättningsanspråk genom att hänvisa till att den skadade eller invalidiserade arbetaren "inte följde gällande säkerhetsbestämmelser". Samtidigt som man är fullt medveten om att företaget kanske skulle gå åt helvete om inte arbetarna i miss- riktad lojalitet med "ledningen" riskerade liv och lem varje dag.

Dessa reglementen är alltså, genom sin bristande, för att inte säga obefintliga verklighetsförankring, ut- märkta redskap i den industriella kampen.

ANTWERPENS DOCKOR 1965: "Varje tänkbar säkerhetsåtgärd tillämpas, även sådana som daterar sig till för- ra århundradet och blivit överflödiga av förbättrin- gar i hamnen. Arbetarnas skyddsombud hanterar låsan- ordningar omsorgsfullt och pedantiskt...lejdare under- söks nog...brandreglerna följs till punkt och pricka ...rederierna orsakas förluster". (Daily Telegraph, 8.1.1965)

FRANSKA JÄRNVÄGSARBETARE: "Under nationaliseringen i Frankrike infördes strejkböj. De syndikalistiska kamraterna uppmanade järnvägsmännen att följa 'lagen bokstav'. En fransk bestämmelse säger att lokföraren måste vara övertygad om bärkraften hos varje bro tåget passerar. Om han efter personlig undersökning fortfa- rande är tveksam, måste han konsultera andra medlem- mar i tågbesättningen. Tidtabellerna sprack naturligt- vis.

En annan lag för vilken de franska järnvägsarbetarna visade plötslig förkärlek hade att göra med biljettin- samlandet. Alla biljetter måste nog kontrolleras på bägge sidor. Lagen sade ingenting om högtrafik i stor- städerna." (What's wrong with the Unions av Tom Brown. A Syndicalist Workers Federation Pamphlet)

Skillnaden mellan "regelrytteri" och maskning är obe- tydlig. Vad gäller "regelrytteri" väljer man ut de regler man skall använda sig av för att få maximal ef- fekt. Där reglerna inte går att använda i dessa syf- ten arbetar man som vanligt.

Maskningen har gamla traditioner, särskilt bland de brittiska hamnarbetarna:

GLASGOWS HAMN 1889: Vid en strejk i hamnen satte ar- betssköparna in strejkbrytare. Fackföreningen uppmanade arbetarna att gå tillbaka, men gav sina medlemmar rådet att jobba lika effektivt - dvs ineffektivt - som strejk- brytarna. Bara med det förbehållet att de skulle undvika att trilla i sjön, vilket svartfötterna hade haft för vana att göra....Efter några dagars kaos i hamnen blev deras lönekrav tillgodosedda och maskningen upphör- de.

LONDONS HAMN 1945: "I allt arbetarna gjorde visade de en långsamhet som verkade avsiktlig. Kranarna gick vis- serligen som normalt. Men en slinga som vanligtvis in- nehöll 12 säckar bar nu bara 4, vilket dock tog samma tid som 12 att lossa. När en kran just lämnat ifrån sig en last, kunde den ropas tillbaka under förevändning att någonting var fel. Resultatet blev att fartyg kunde bli liggande i veckor och orsaka rederierna stora kost- nader." (Daily Telegraph, 13 juli 1945)

Postarbetarna har en rad möjligheter inom ramen för "regelrytteri": ofullständigt adresserade brev, vars adressat brytaren med lite personligt initiativ kan snoka upp, ägnas stor omsorg, returneras och får pas- sera i byråkratins. Ömtåliga paket, märkta "GLAS", kan särbehandlas och skötas som dibarn. Om alla regler skulle följas, vore postverket ganska snart lamslaget.

"VÄNLIGA VECKAN"-STREJKEN

Ett av de svåraste problemen militanta arbetare har att brottas med är, att de isoleras från den stora mas- san av befolkningen. Myndigheterna kan knepet att pisa- ka upp en "allmän opinion" mot de strejkande. Denna i- solering kan bli så markant att man ibland får intryck- et av att en del arbetare inom serviceyrkena betrak- tar sina kunder som lika stora fiender som arbetsköpar- na.

Ett sätt att undvika detta problem är att gå in för en taktik som bara skadar arbetsköparna och inte and- ra arbetare - eller ännu bättre, är till fördel för "allmänheten". "Vänliga veckan"-strejken får denna ef- fekt, förutom att den givetvis har ett värde i sig.

"Vänliga veckan"-strejken innebär att arbetarna för- ser konsumenterna med bättre service eller produkter än vad arbetsköparen har tänkt sig. Att exempelvis affärsbiträdena konsekvent tog för lite betalt eller gav övervikt. Eller att postsorterare avstod från att påtala brev med för lite porto eller t o m utan porto. En god sidoeffekt av "vänliga veckan"-strej- ken är att den placerar ansvaret för att stoppa en tjänst hos arbetsköparen. Han får ta emot "allmän- hetens" reaktioner.

LISSABONS TRANSPORTARBETARE 1968: "Lissabons buss- chaufförer och tågkonduktörer gav fria resor åt alla passagerare idag. De protesterade mot att det brit- tisk-ägda Lisbon Transways Company inte höjde deras löner...." (The Times, 2.7.1968)

Samma sak inträffade i Paris Metro, där passagerar- na kunde använda en och samma biljett under flera dagar i följd. Passagerarna är naturligtvis tacksam- ma och stöder det hela, medan arbetsköparna drabbas hårt.

OCKUPATIONER OCH SITTSTREJKER

Sittstrejker är förhållandevis begränsade och pas- siva till sin karaktär, medan ockupationer innebär en offensiv aktion för att bemäktiga sig kontrol- len över produktionsmedlen - om än i mikroskala. Bå- da kräver en god portion solidaritet, hårdhet och organisation.

LONDON 1950: 200 arbetare som lockoutats ockuperade sin fabrik. De manliga arbetarna barrikerade sig själva i övervåningen, medan kvinnor och barn upprätt- höll matförsörjningen nere på gatorna. En stor polis- styrka klättrade över taken, tog sig in och tvingade ut dem ur byggnaden. Hade det varit fråga om en större anläggning, som Renault i Frankrike, skulle aktionen ha lyckats.

BMC-VERKEN I LONGBRIDGE 1962: 3 000 arbetare genom- förde en lyckad sit-in i fabriken. De firade en vecka i monteringshallarna med att spela kort, agitera, spe- la fotboll, sova, läsa och flirta med kontorsflickor. Små grupper av välklädda förmän och arbetsledare syn- tes stryka omkring och prata nervöst med varandra. För- taget höjde alla löner och gav full ersättning för sit-veckan, eftersom arbetarna hade kommit till arbets- platsen. Det fruktade allvarligare konflikter, efter- som företaget var inne i en högkonjunktur.

En sittstrejk i Linwood 1965 av 40 arbetare resulter- ade emellertid efter tre timmar i att polisen anlän- de och arresterade samtliga.

En lyckad sittstrejk måste ha enighet i målet. Utan en sådan enighet kan följden bli demoralisering och att metoden misskrediteras. Fabriksockupationer, som är vanliga i Frankrike och Italien, medför en mängd praktiska problem. De förutsätter en hög grad av organisation. En sådan aktion är dömd att miss- lyckas om fabriken isoleras i ett slags självförväl- lat ghetto.

FABRIKSOCKUPATIONERNA STAR UTAN TVEKAN I EN KLASS FÖR SIG MED AVSEENDE PÅ DESS REVOLUTIONÄRA ASPEKTER.

LIVERPOOL 1969: GEC ockuperades av arbetarna. Det miss- lyckades ömkligen, eftersom idén kom uppfraån, från fackföreningsbossarna, och aldrig riktigt trängde ner bland de enskilda medlemmarna. Allmän förvirring rådde: skulle man ockupera bra några dagar? Var det en symbo- lisk historia? Arbetarna presenterades bara en plan, inga massmöten hölls, inga flygblad delades ut. Arbetar- na skulle själva ha dominerat planerandet och besluts- fattandet. I stället körde företagsledningen in en kil mellan arbetarna och aktionskommittén och övertog ett massmöte.

DEN "NORMALA" STREJKEN

Även den "normala" strejken, då arbetarna bara lämnar skiten åt sitt öde, kan göras mer effektiv än vad den i allmänhet brukar vara. Den vanlige arbetarens deltagan- de brukar begränsas till att övervara tillfälliga mass- möten - därefter stannar han hemma i isolering för att betrakta hur hans egen konflikt framskrider i dumbur- ken. Bortsett från problemet med massmobilisering av arbetarna, så kvarstår ett annat och många gånger aku- tare problem: inkomstbortfallet. Italienska arbetare har nyligen utarbetat metoder för att minska de kostna- der som är förenade med strejker.

forts. sid 7

AVD. FÖRHASTADE UTLOVANDEN

Den till detta nummer utlovade "intervjuen med en jugoslavisk revolutionär" hann dessvärre inte över- sättas till detta nummer och tvingades därför utgå. Vi hoppas läsaren har överensseende med detta och lovar att publicera den i nästa nummer.